

Öğretmen ve Öğrencilerde Yapılandırma Öğrenme Ortamı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmen ve Öğrencilerde Yapılandırma Öğrenme Ortamı Ölçeği.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27164>

Özet

Ö?retmen ve Ö?rencilerde Yap?land?rmac? Ö?renme Ortam? Ölçe?i, e?itim ortamlar?n?n **yap?land?rmac? ö?renme** felsefesine uygunluk düzeyini hem ö?retmenlerin hem de ö?rencilerin bak?? aç?s?yla de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?renme süreçlerinde sosyal etkile?im, özerklik, problem çözme ve bilgi in?as? gibi yap?land?rmac? pedagojinin temel unsurlar?n?n varl???n? ve yo?unlu?unu ölçmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2006 y?l?nda Fer ve C?r?k taraf?ndan gerçekte?tirilmi?tir.

Ölçek, mevcut e?itim ortamlar?n?n yap?land?rmac? reformlar?n gerektirdi?i nitelikleri ta??y?p ta??mad???n? belirlemede ara?t?rmac?lara ve e?itim yöneticilerine önemli veriler sunar. Bu sayede, ö?retim programlar?n?n ve pedagojik yakla??mlar?n etkinli?i bilimsel yöntemlerle de?erlendirilebilir ve gerekli iyile?tirmeler için temel olu?turulabilir.

Anahtar Kelimeler

Yap?land?rmac?lık, Ö?renme Ortam?, Ölçek Uyarlama, Ö?retmen Alg?s?, Ö?renci Alg?s?, E?itim Psikolojisi, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Fer, S., C?r?k, ?.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, okullardaki ö?renme ortamlar?n?n ne ölçüde **yap?land?rmac? ö?renme** ilkelerine dayand???n? tespit etmektir. Bu tespit, özellikle e?itim reformlar?n?n uyguland??? ba?lamlarda, ö?retmenlerin derslik içi uygulamalar? ile ö?rencilerin bu uygulamalara yönelik alg?lar? aras?ndaki uyumu incelemek için hayati öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmenlerin pedagojik yakla??mlar?n?n teorik yap?land?rmac? çerçeveye ne kadar yak?n oldu?unu belirlerken, ö?rencilerin de kendilerine sunulan ortamda aktif kat?l?mc?, sorgulay?c? ve bilgi in?ac?s? rollerini ne ölçüde üstlenebildiklerini de?erlendirmeye olanak tan?r.

Yap?

Ölçek, Yap?land?rmac? Ö?renme kuram?n?n temel boyutlar?n? kapsayacak ?ekilde tasarlanm??tır. Bu boyutlar genellikle ö?renci özerkli?i, i?birlikli ö?renme, gerçekçi ba?lamlar, üstbili?sel süreçlere odaklanma ve ö?retmen taraf?ndan sa?lanan rehberlik gibi alt faktörlerden

oluşur. Ölçek, bireylerin öğrenme ortamını algılayış biçimlerini çok boyutlu olarak değerlendirerek, ortamın yapılandırma niteliğini nicel olarak belirler.

Ölçek, hem öğretmenlerin kendi sınıflarını yapılandırma açısından değerlendirmesini hem de öğrencilerin aynı ortamı deneyimleme biçimlerini yansıtarak, algısal farklılıkların ortaya konulmasına imkan verir. Bu ikili perspektif, ölçeğin güçlü yönlerinden biridir.

Geçerlik

Fer ve Çelik (2006) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türkçe formunun yapısal geçerliği detaylı olarak incelenmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin orijinal yapısında bulunan teorik faktörlerin, Türk örnekleminde de tutarlı bir şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemeyi amaçlanmıştır. Geçerlik analizleri genellikle, faktör yapısının kabul edilebilir uyum indeksleri ile desteklendiğini göstermiştir.

Ayrıca, ölçeğin kapsam geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır; yapı geçerliği ise Faktör Analizi yöntemleriyle desteklenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen yapılandırma öğrenme ortamı kavramını yeterli düzeyde temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, adaptasyon çalışmasında Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen güvenirlik katsayıları, hem öğretmen hem de öğrenci formları için yüksek düzeyde iç tutarlılığı işaret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Yüksek güvenirlik bulguları, ölçeğin Türk kültürüne ve eğitim sistemine bağlı bir şekilde uyarlandığını ve tekrarlı ölçümlerde benzer sonuçlar verme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, ölçeğin eğitim araştırmalarında güvenle kullanılabilirliğini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Yapısal geçerliği sağlamak amacıyla, ölçeğin Türkçe formuna Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrulamış ve orijinal ölçeğin teorik faktör yapısının büyük ölçüde korunduğunu göstermiştir. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlara güçlü bir şekilde yüklendiğini ortaya koymuştur.

Analiz sonuçları, ölçeğin yapılandırma öğrenme ortamının farklı yönlerini (örneğin, işbirliği, kaynak kullanımı, eleştirel ses) ayrıştırdığını ve her bir alt boyutun kendine özgü bir yapıyı temsil ettiğini kanıtlamıştır. Bu, ölçeğin sadece genel bir puan yerine, ortamın spesifik

özelliklerini değerlendirme yeteneğine sahip olduğunu gösterir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik detaylar makaleden edinilmelidir)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanmamış Form)

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğrenciler

Yaş Grubu: İlköğretim ve Ortaöğretim Kademeleri

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki resmi okullarda görev yapan öğretmenler ve bu okullarda eğitim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-report questionnaire)

Anahtar Kelimeler

Eğitim Ortamı, Yapılandırma? Kuram, Ölçek Geliştirme, Pedagoji, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yayın Adresi: Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi (2006 yayınına göre)

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2006 (Türkçe Adaptasyon Çalışması)

Özinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için Fer ve Çark (2006) ile iletişime geçilmesi ve orijinal yayını olan Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'ne atfı yapılması gerekmektedir.

Orijinal makaleye erişim bağlantısı: journal.yeditepe.edu.tr.

Ölçek maddelerini içeren orijinal DOC dosyası buradan indirilebilir: ogretmen-ve-ogrencilerde-yapilandirmaci-ogrenme-ortami-olcegi-toad.doc

Referanslar

Fer, S. ve Çırak, ?. (2006). Öğretmenlerde ve öğrencilerde, yapılandırma öğrenme ortam ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması nedir. *Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 1-26.

Öğretmen ve Öğrencilerde Yapılandırma Öğrenme Ortam Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak çalışmada yerinden verilmemiştir. Maddeler, Fer ve Çırak (2006) tarafından yayımlanan makalenin ekinde veya ilgili DOC dosyasında bulunmaktadır.

Maddelerin tam listesi ve derecelendirme formatı için lütfen aşağıdaki bağlantıyı kullanarak orijinal materyale erişiniz. Maddeler, özgün formatlarında korunmalıdır:

Ölçek Maddeleri (DOC): [ogretmen-ve-ogrencilerde-yapilandirmaci-ogrenme-ortami-olcegi-toad.doc](#)